

اسطوره ، تاریخ ، نماد و نشان در
شکوه طاق بستان

فرهاد رحمانی تالاندشتی

1395

انتشارات کرمانشاه

سرشناسه	: رحمانی تالاندشتی، فرهاد، ۱۳۵۸.
عنوان و نام پدیدآور	: اسطوره، تاریخ، نماد و نشان در شکوه طاق بستان/فرهاد رحمانی تالاندشتی.
مشخصات نشر	: کرمانشاه: انتشارات کرمانشاه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۰ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۸۷-۵۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: طاق بستان
موضوع	: سمبولیسم (معماری) - ایران
موضوع	: کرمانشاه - آثار تاریخی
موضوع	: ایران - تاریخ - ساسانیان، ۲۲۶-۶۵۱ م.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۳/ط۲ DSR55
رده بندی دیوی	: ۹۵۵/۴۴۲۰۴۳
شماره کتاب شناسی ملی	: ۴۱۹۴۶۷۳

انتشارات کرمانشاه

نام کتاب : اسطوره تاریخ نماد و نشان در شکوه طاق بستان
نویسنده : فرهاد رحمانی تالاندشتی
صفحه آرایي و حروف چینی و طراحی جلد : فرهاد رحمانی تالاندشتی و علیرضا موقری
ناشر : انتشارات کرمانشاه
نوبت چاپ : چاپ اول ۱۳۹۵
چاپخانه : آسمان
قطع کتاب : رقعی
تعداد صفحات : ۲۵۰
تیراژ : ۵۰۰ جلد
قیمت : ۱۰۰۰۰ تومان
شماره شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۸۷-۵۶-۵

حق چاپ برای نویسنده محفوظ است.

انتشارات کرمانشاه : شهرک ژاندارمری، جنب دانشگاه آزاد اسلامی، کوچه مهر تلفکس : ۳-۷۲۲۲۹۳۲
همراه : ۰۹۱۸۸۳۶۳۰۶۴

بخش اول (طاق بستان در نگاه اسطوره، نماد و نشان)

۱۳	مقدمه
۱۵	معرفی طاق بستان
۲۷	نقدس آب و کوه در آیین آریایی
۳۷	هنر ساسانی
۴۱	نقش هلال ماه در بالای طاق بزرگ
۴۹	گوشورون (روان آفرینش)
۵۴	مشی و مشیانه
۵۹	ایزد بانو آناهیتا نگهبان چشمه ها
۶۶	امشاسپندان
۷۲	دیهیم پادشاهی
۸۵	ایزد میترا یا مهر
۹۸	فرشته های نیکه
۱۰۱	موسیقی در زمان ساسانی

بخش دوم (طاق بستان در نگاه تاریخ)

۱۰۹	پادشاهی شاهپور دوم و سوم به روایت دینوری
۱۱۴	پادشاهی شاهپور دوم و سوم به روایت تاریخ طبری
۱۲۳	پادشاهی شاهپور دوم و سوم به روایت تاریخ مروج الذهب مسعودی
۱۲۸	پادشاهی اردشیر دوم و شاهپور سوم به روایت شاهنامه فردوسی
۱۴۱	پادشاهی اردشیر دوم به روایت سر یرسی سایکس
۱۴۱	پادشاهی اردشیر دوم به روایت پژوهش کیمبریج
۱۴۴	پادشاهی شاهپور دوم و سوم به روایت کریستین سن
۱۵۰	پادشاهی شاهپور دوم به روایت امیانوس مارسلینوس
۱۶۰	پادشاهی اردشیر دوم و شاهپور سوم به روایت طبری
۱۶۱	پادشاهی شاهپور دوم به روایت سر یرسی سایکس
۱۸۱	پادشاهی هرمز پدر خسرو پرویز به روایت دینوری
۱۸۸	پادشاهی خسرو پرویز به روایت دینوری
۲۱۲	پادشاهی شیرویه پسر خسرو پرویز به روایت دینوری
۲۱۷	پادشاهی خسرو پرویز به روایت کریستین سن
۲۲۴	پادشاهی هرمز و پسرش خسرو پرویز به روایت مروج الذهب مسعودی
۲۳۱	پادشاهی خسرو پرویز به روایت سر یرسی سایکس
۲۴۲	پادشاهی شیرویه به روایت کریستین سن
۲۴۴	تاریخ و نماد دوره قاجار ، در طاق بستان

مقدمه:

ایران قلمرو تضادهای بزرگ است ، سرزمین بیابانها ، جنگل ها ، کوههای پر برف و دره های سرسبز و پر باران ، ویژگی جغرافیایی در فرهنگ این سرزمین موثر و فرهنگهای گوناگون آن اسطوره ها و سمبل های متفاوتی را شکل داده است . استان تاریخی کرمانشاه نیز چون دیگر نقاط کشور کهنسال ما ، آثاری از روزگار مجد و عظمت را در سینه کوهساران و پهن دشتهای خود از زوال و فنا محفوظ داشته و مانند امانت داری این آثار شگرف را از پس قرنهای فرزندان ایران امروز میسپارد . در این زمینه آنچه باید به آن توجه داشت گستره غنی تاریخ ، فرهنگ و اسطوره هایی است که بر باور مردم این سرزمین تاثیر نهاده . دین یا اساطیر هیچ ملتی را نمی توان جدا از ساختار تاریخی آن شناخت . کوشش ما در این نوشتار این است که تاریخ طاق بستان را با جلوه های اسطوره ای که به صورت نماد و نشان در طاقها و کتیبه ی آن نقش بسته است واکاوی کنیم . در بخش اول کلیه نماد ها و نشانهای طاق بستان را بررسی خواهیم کرد و در بخش دوم تاریخ پادشاهان ساسانی، نقش بسته در طاق بستان را جستجو خواهیم نمود .